

HOLSTEBRO KOMMUNE

Rådhuset • 7500 Holstebro

Morten Nørsøller
Viborgvej 312
7830 Vinderup

Dato: 25-10-2017
Sagsnr.: 09.17.18-P19-13-17
Henv. til: Sidsel Nyborg
Natur og Miljø
Direkte tlf.: 96 11 78 09
Afdeling tlf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

§12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
NYGAARD

Viborgvej 312, 7830 Vinderup

Beliggende på matr. nr. 33a Sønderhede, Sevel

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL LOV NR. 256 AF 21. MARTS 2017 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	4
IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
GENERELLE FORHOLD	7
<i>Dokumentation.....</i>	7
<i>Udnyttelse af godkendelse .....</i>	7
<i>Ansøger og ejerforhold .....</i>	7
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	7
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
<i>Det ansøgte husdyrhold .....</i>	8
<i>Stalde .....</i>	8
<i>Rengøring af staldanlæg .....</i>	9
<i>Ensilage opbevaring og håndtering .....</i>	9
<i>Døde dyr.....</i>	9
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning .....</i>	10
<i>Håndtering af gylle og afgasset biomasse .....</i>	10
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg .....</i>	10
<i>Lugt.....</i>	10
<i>Transport.....</i>	10
<i>Støj.....</i>	11
<i>Restvand og spildevand .....</i>	11
<i>Skadedyr.....</i>	11
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld.....</i>	11
<i>Miljø- og ressourcestyring.....</i>	11
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	13
KLAGEVEJLEDNING	13
OFFENTLIGGØRELSE	13
RETSBESKYTTELSE.....	14
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	14
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	14
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	16
GENERELLE FORHOLD	16
<i>Ansøger og ejerforhold .....</i>	16
<i>Lokalisering og planmæssige forhold.....</i>	17
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder .....</i>	18
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	19
<i>Alternative muligheder .....</i>	19
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	20
<i>Det ansøgte husdyrhold .....</i>	20
<i>Stalde .....</i>	20
<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg.....</i>	21
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak .....</i>	22
<i>Ventilation.....</i>	22
<i>Rengøring af staldanlæg .....</i>	23
<i>Foder.....</i>	23

<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	23
<i>Olie og brændstof</i>	24
<i>Affald</i>	25
<i>Døde dyr</i>	26
<i>Sprøjtemidler og kemikalier</i>	27
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	27
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	29
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	29
<i>Ammoniak</i>	29
<i>Lugt</i>	31
<i>Transport</i>	32
<i>Støj</i>	34
<i>Støv</i>	35
<i>Lys</i>	35
<i>Restvand og spildevand</i>	36
<i>Skadedyr</i>	36
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	37
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	38
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbruget</i>	40
<i>Grundvand</i>	40
<i>Bilag IV-arter</i>	40
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	42
BILAG	43
<i>BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED</i>	43
<i>BILAG 2 – SITUATIONSPLAN OG INDRETNING</i>	44
<i>BILAG 3 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD</i>	45
<i>BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG</i>	46
<i>BILAG 5 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD</i>	47
<i>BILAG 6 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG</i>	48
<i>BILAG 7 – GYLLETRANSPORTRUTER</i>	49
<i>BILAG 8 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 3</i>	50
<i>BILAG 9 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 3</i>	51
<i>BILAG 10 – DRIFTSJOURNAL - DEL 3 / 3</i>	52

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	25-10-2017
Godkendelse hjemmel, lov nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	§12
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Morten Uhre Nørsøller
CVR-nr. / P-nr.	35202773 / 1018807455
Husdyrbrugets adresse	Viborgvej 312, 7830 Vinderup
Udnyttelsesfrist	25-10-2023
Husdyrbrugets telefonnumre	20 72 78 44
Husdyrbrugets kontaktperson	Morten Uhre Nørsøller
Husdyrbrugets e-mail:	jm.uhrensoeller@live.dk
Matrikel	33a Sønderhede, Sevel
CHR	57235
Byggetilladelse	Såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos kommunen. Dette gøres via www.bygogmiljoe.dk
Ejendomsnr.	661-00186325
Husdyrgodkendelsesskema nummer	97903 og fiktiv ansøgning 98206
Husdyrbrugets konsulent	Henning Pedersen, LMO, hep@lmo.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63
Sagsnummer	09.17.18-P19-13-17

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 16-05-2017 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Viborgvej 312, 7830 Vinderup. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹.

Udkast til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring i perioden fra den 25-09-2017 til den 16-10-2017.

Eksisterende miljøgodkendelse af 30-09-2010 og tillæg nr. 1 af 17-05-2016 erstattes ved meddelelse af denne nye miljøgodkendelse. Den nye miljøgodkendelse træder i kraft den dato den tages i brug. Samtidig bortfalder eksisterende miljøgodkendelse af 30-09-2010 og tillæg nr. 1 af 17-05-2016.

Den ansøgte udvidelse skal jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, dog højst over en 8-årig periode. Idet bedriften tidligere er miljøgodkendt af Holstebro Kommune, jf. ovenstående, skal den nu ansøgte udvidelse vurderes ift. den drift, der var gældende før denne miljøgodkendelse trådte i kraft. Derfor er der indsendt to ansøgninger:

1. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på alle de udvidelser, der er foretaget siden 1. januar 2007, dvs. nudriften i 2007 sammenholdt med ansøgt drift i 2017. (fiktiv ansøgning nr. 98206).
- 2.
3. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på de udvidelser, der foretages ift. gældende miljøgodkendelse og ansøgt drift (skema ID 97903).

Alle vurderinger af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse, på nær det generelle ammoniakreduktionskrav, er foretaget på baggrund af fiktiv ansøgning 98206.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 536,9 til 614,94 DE fordelt på 300 årskøer, 201 stk. opdræt (6 mdr. til 25 mdr.), 80 kviekalve (0-6 mdr.), 134 tyrekalve (40-65 kg) svarende til 614,94 DE, alle tung race.

I forbindelse med udvidelsen etableres der en gyllebeholder med overdækning på 4.580 m³, der opføres et nyt råvarelager, etableres nye interne veje på bedriften og der etableres i alt 138 sengebåse til eksisterende gangareal på begge sider af den eksisterende kostald.

---

¹ Lov nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 300 årskøer, 201 stk. opdræt (6 mdr. til 25 mdr.), 80 kviekalve (0-6 mdr.), 134 tyrekalve (40-65 kg) svarende til 614,94 DE, alle tung race, på husdyrbruget matr. nr. 33a Sønderhede, Sevel, beliggende Viborgvej 312, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen består af en godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer).

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

---

1. Nærværende § 12 miljøgodkendelse ophæver miljøgodkendelse af 30-09-2010 meddelt i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. og tillæg nr. 1 af 17-05-2016.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
  - husdyrholdets størrelse
  - foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt foder og råvarer
  - affaldsregistrering og –bortskaffelse
  - gødningsplaner
  - driftsjournaler (jvf. bilag 8-10)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

---

4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

---

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

---

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (inden for de angivne alders- eller vægtintervaller).

7. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Årskøer (13.500 kg EKM)	300	497,03
Småkalve (0-4 mdr.)	40	10,13
Småkalve (2-6 mdr.)	40	11,47
Opdræt (6-20 mdr.)	134	56,31
Opdræt (19-25 mdr.)	67	37,82
Tyrekalve (40-65 kg)	134	2,19
I alt		614,94

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

Stalde

8. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	
Kostald B1	Malkekøer (13.500 kg mælk), tung race	294	497,03	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Opdræt (19-25 mdr.), tung race	67	37,82	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
Løsdrifts-stald til køer B6	Opdræt (6-20 mdr.), tung race	134	56,31	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
Kalve-bokse B4	Småkalve (0-4 mdr.), tung race	40	10,31	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalve (40-65 kg), tung race	134	2,19	Dybstrøelse hele arealet
Kælvning og kalve B3	Malkekøer (13.500 kg mælk), tung race	6	9,94	Dybstrøelse hele arealet.
	Småkalve (2-6 mdr.), tung race	40	11,47	Dybstrøelse hele arealet.

9. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.
10. Der skal i stald B1 og B6 etableres skraberanlæg på det faste gulv. Skraberanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time – svarende til mindst 12 gange i døgnet.

11. Skrabere i stald B1 og B6 skal forsynes med timer. Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen/robotskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Rengøring af staldanlæg

---

12. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Ensilage opbevaring og håndtering

---

13. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånere mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænede eller lavbundslande uden okkerklasse.
14. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstands-krav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingsboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som fast husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

---

15. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

16. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

---

17. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 8-10.
18. Husdyrbrugets projekterede gyllebeholder og 2 af de eksisterende gyllebeholdere skal overdækkes med fast overdækning med indvendigt skørt.
19. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn. Såfremt teltoverdækningen står åben længere noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.
20. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør bestilles inden 2 hverdage efter skadens opståen.
21. Eventuelle skader og reparationer på teltoverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne.
22. Mellem de to gyllebeholdere og naboejendommen Viborgvej 316 skal der etableres en jordvold for at gøre beholderne mindre synlige. Jordvolden skal have en vinkel ved den nye gyllebeholder for yderligere at skjule tanken.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

---

23. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår risiko for spild fra påfyldning af gyllevogne ol., kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

---

24. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

---

25. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

26. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse.

Støj

---

27. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Restvand og spildevand

---

28. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
29. Udsprinklingsanlægget skal dimensioneres så det opfylder kravene specificeret i landbrugets byggeblad om udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads.

Skadedyr

---

30. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
31. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

---

32. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

---

33. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.

34. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
35. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
  - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
  - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
  - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
  - Affaldsreducerende tiltag.
36. Senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 22-11-2017.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "klagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen. Det koster et gebyr at få behandlet klagen.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Morten Uhre Nørsøller, Viborgvej 312, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed, CVR: 37105562, P-nr: 1020753931 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Gunnar H. Pedersen, Ove Krarupsvej 17, 6990 Ulfborg (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)

- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)
- Henning Pedersen, LMO, hep@lmo.dk (ansøgers rådgiver)
- Brian Jensen og Trine Louise Kjærgård, Viborgvej 314, 7830 Vinderup (nabo)
- Birgit og Arne Lillelund, Viborgvej 316, 7830 Vinderup (nabo)

I perioden 25-09-2017 til 16-10-2017 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Henning Pedersen, LMO, hep@lmo.dk (ansøgers rådgiver)
- Brian Jensen og Trine Louise Kjærgård, Viborgvej 314, 7830 Vinderup (nabo)
- Birgit og Arne Lillelund, Viborgvej 316, 7830 Vinderup (nabo)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- ingen bemærkninger modtaget

Retsbeskyttelse

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 25-10-2017. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra offentliggørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder

- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Ud over vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Morten Uhre Nørsøller ejer og driver husdyrbruget på Viborgvej 312, 7830 Vinderup under CVR nr. 35202773. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Morten Uhre Nørsøller. Den drifts-

og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 650 m syd for Herrup, der er udpeget som landsby med boligområde. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Viborgvej 316) – krav 50 meter	190 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde [Haderup] - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	4 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende [Herrup] - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	1,2 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, [Herrup] - vurdering indenfor 300 meter	650 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	2,5 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 1 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)	248 m
- nye sengebåse i kostald	205 m
- ny gyllebeholder	277 m
- nyt råvarelager	
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	
- nye sengebåse i kostald	1,2 km
- ny gyllebeholder	
- nyt råvarelager	
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m)	
nye sengebåse i kostald	> 1 km
- ny gyllebeholder	
- nyt råvarelager	
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100)	> 1 km
- Ny gyllebeholder	
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m)	
- nye sengebåse i kostald	82 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
- ny gyllebeholder - nyt råvarelager	187 m 96 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) nye sengebåse i kostald - ny gyllebeholder - nyt råvarelager	>500 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) nye sengebåse i kostald - ny gyllebeholder - nyt råvarelager	77 m 137 m 43 m
Naboskel (krav 30 m) nye sengebåse i kostald - ny gyllebeholder - nyt råvarelager	153 m 39 m 60 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. de nye sengebåse i kostalden, det nye råvarelager og den gyllebeholder opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende inden for international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlæg

Ejendommen ligger i det åbne land knap 1 km syd for Herrup, som er den nærmeste landsby i området.

Husdyrbruget ligger i landskabet på den nordlige del af Sønderhede Hedeslette/Karup Hedeslette og er derfor karakteriseret ved et relativt fladt terræn med intensivt landbrug, kun brudt af de mange læhegn og nogle enkelte mindre vandløb. Centralt i området ligger Borbjerg og Sevel Plantager og de to landsbyer Skave og Hogager. Mellem de to byer ligger et større netværk af moseområder og vandløb, der gennem Savstrup Å er forbundet med Storåen.

Landskabets skala er overvejende lille til middel, men enkelte steder, hvor der kun er få hegn, åbner landskabet sig op til en større skala. Bebyggelsesstrukturen består af mindre landsbyer, gårde samlet langs vejene og spredte gårde på fladerne omkring landsbyerne. Landskabet er på grund af det relativt flade terræn og de mange hegn, generelt ikke præget af langstrakte udsigter. I området ved Savstrup og området mellem Herrup og Borbjerg Plantage ligger der flere råstofgrave omkranset af volde

skabt ved afgravning af de øvre jordlag. Af øvrige tekniske anlæg kan nævnes et højspændingstrace gennem områdets nordlige del, en telemast, siloer, en stor skorsten og flere vindmøller.

Nærområdet ved husdyrbruget er et relativt fladt landbrugsområde med prægning af råstofgravning, der har skabt fordybninger på flere af landbrugsjorderne. Området er præget af de karakteristiske nord sydgående læhegn, der vidner om opdyrkningen af heden. Mod syd er der beplantning i form af Sevel Plantage og mod nord op til Viborgvej, er der en mindre beplantning.

Der udvides med en gyllebeholder med overdækning på 4.580 m³, en container til affald, udvidelse af den eksisterende kostald med ekstra sengebåse samt et råvarelager. Resten af udvidelsen foregår i eksisterende bygninger. De ny anlæg opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygningsmasse.

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke vil øge bygningsmassen på husdyrbruget væsentligt. Placeringen gør desuden, at det nye byggeri vil fremstå som en samlet enhed med eksisterende byggeri.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret. Anlægget vil ikke blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m., som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Den aktuelle udvikling i erhvervet går mod større og mere produktionseffektive enheder. Hvis bedriften ikke følger med vil der tabes konkurrenceevne og der med være en øget risiko for afvikling frem for udvikling. En afvikling vil betyde færre arbejds/elevpladser og en tilsvarende effekt på følgevirksomheder; mejeri, slagteri, foderstof.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer 11.000 kg EKM), tung race	263	382,34	0	0,00
Malkekøer (13.500 kg EKM), tung race	0	0,00	300	497,03
Småkalve (0-2 mdr.), tung race	22	5,21	0	0,00
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	0	0,00	80	21,60
Årsopdræt kvier / stude, tung race (25-26 mdr.)	9	5,58	0	0,00
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-20 mdr.)	0	0,00	134	56,31
Årsopdræt kvier / stude, tung race (19-25 mdr.)	0	0,00	67	37,82
Tyrekalve, tung race (40-65 kg)	140	2,29	134	2,19
I alt		395,42		614,94

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsoptøningsanlæg fremgår af Bilag 2.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem og BAT-niveau.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. alder /vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		An-tal	DE	An-tal	DE	
Kostald B1	Malkekøer (11.000 kg EKM), tung race	198	287,84	0	0,00	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer (11.000 kg EKM), tung race	5	7,27	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer (13.500 kg mælk), tung race	0	0,00	294	487,09	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Opdræt (19-25 mdr.), tung race	0	0,00	67	37,82	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
Løsdriftsstald til køer B6	Opdræt (6-20 mdr.), tung race	0	0,00	134	56,31	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Opdræt, (25-26 mdr.), tung race	9	5,58	0	0,00	Sengestald spaltegulv, (bagskyl eller ringkanal)
	Malkekøer (11.000 kg mælk), tung race	60	87,23	0	0,00	Sengestald spaltegulv, (bagskyl eller ringkanal)
Kalvebokse B4	Småkalve (0-2 mdr.), tung race	22	5,21	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Småkalve (0-4 mdr.), tung race	0	0,00	40	10,13	Dybstrøelse hele arealet.
	Tyrekalve (40-65 kg), tung race	140	2,29	134	2,19	Dybstrøelse hele arealet.
Kælvning og kalve B3	Småkalve (2-6 mdr.), tung race	0	0,00	40	11,47	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer (13.500 kg mælk), tung race	0	0,00	6	9,94	Dybstrøelse hele arealet.

I forbindelse med udvidelsen opføres 138 sengebåse i forbindelse med et gangareal i den eksisterende kostald, et nyt råvarelager og en ny overdækket gyllebeholder på 4.580 m³, jvf. bilag 2.

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndteringen i de eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Den eksisterende sengebåsestald til ungdyr renoveres fra spaltegulv til fast gulv med skrabere, som vurderes at være BAT for dyretypen.

Øvrige stalde er tidligere renoveret og der er etableret skrabere på spaltegulvene.

Småkalve, tyrekalve og køer i kælvningsafdelingen opstaldes på dybstrøelse, som vurderes at være BAT for dyretyperne.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og skrabere ud over det ovenfor nævnte.

Der stilles vilkår om, at kostalden (B1) og løsdriftstalden (B6) begge skal være indrettet som sengestald med fast gulv, samt at der skal etableres skrabere på gulvene, der rengør disse ved skrabning mindst hver 2. time.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Dyretype	antal dyr	korrektion	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, sengebåse med fast gulv, 2% hældning skrabere, ny stald	294	1	7,02 kg N/dyr	2.064 kg N
Opdræt (19-25 mdr.), sengebåse med fast gulv, 2% hældning skrabere, ny stald	67	1,18	3,99 kg N/dyr	316,46 kg N
Malkekøer, dybstrøelse, eksisterende stald	6	1	10,04 kg N/dyr	60,24 kg N
Småkalve (2-6 mdr.), dybstrøelse, eksisterende stald	40	1	2,00 kg N/dyr	80,26 kg N
Opdræt (6-20 mdr.), sengebåse med fast gulv, 2% hældning skrabere, ny stald	134	0,88	3,99 kg N/dyr	471,26 kg N
Småkalve (0-4 mdr.), dybstrøelse, eksisterende stald	40	1	1,77 kg N/dyr	70,94 kg N
Tyrekalve (40-65 kg), dybstrøelse, eksisterende stald	134	1	0,083 kg N/dyr	11,16 kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				3.074,91 kg N

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 2.741 kg N og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 3.074 kg N. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Ejendommen får besøg af en kvægkonsulent 4-5 gange årligt, hvorved der fås et nøjagtigt overblik over dyrenes aktuelle fodringsbehov, hvilket gør, at fodringen kan optimeres og næringsindholdet i husdyrgødningen minimeres. Der udarbejdes foderplaner efter nyeste viden.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Viborgvej 312, hvor der etableres nyt råvarelager.

Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

Efter udvidelsen skal ensilagen overvejende opbevares i de eksisterende plansiloer. Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan under visse omstændigheder medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes

vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompost-markstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage, oplagt direkte i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 5. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Der stilles vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varsellet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Overdækningsmateriale skal løbende fjernes fra marken.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Olie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Skema 6. Olietanke

Type	Placering	Størrelse [liter]	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Lade	1.200	2005	Diesel
Overjordisk	Lade	2.500	2014	Diesel

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det medfører fare for forurening af disse. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at olie

skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med uigennemtrængelig belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald

Alt affald bortskaffes i henhold til kommunens regulativ. Mindre affald opbevares i container og bortskaffes med dagrenovationen. Større affald afleveres på genbrugsplads. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 7.

Skema 7. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Type	Opbevaring	Bortskaffelse
*Spildolie	Opbevares ikke på ejendommen	Serviceværksted bortskaffer spildolien
*Medicinrester, kanyler og emballage	Medicinrester forekommer ikke	Emballage afleveres på genbrugsplads
Jern / skrot	Betonplads	Afhentes af skrothandler
Papir /pap	Container på ejendommen	Afleveres på genbrugsplads
Glas	Ikke oplyst	Afleveres på genbrugsplads
Plast og PVC	Ikke oplyst	Afleveres på genbrugsplads

*Farligt affald: Dokumentation for bortskaffelse skal kunne fremvises ved tilsyn.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Husdyrbruget skal registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler, herunder skal al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, kunne dokumenteres. Dokumentation kan f.eks. være faktura fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugsplads el.lign.

Alt medicinaffald (kanyler, sprayflasker, tomme ampuller, medicinrester mv.) skal håndteres som farligt affald, medmindre andet er angivet på emballagen. Kvittering for farligt affald skal fremvises ved tilsyn. Medicinaffald kan afleveres til dyrlægen, mod betaling på genbrugspladsen eller til anden godkendt modtager.

Kemikalier og spildolie skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på spildbakke eller tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplagspladsen/spildbakken skal være under tag, og have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Inden for affaldsområdet er BAT bl.a. at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med det stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden. Hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at placering af en cementeret opbevaringsplads på den ansøgte lokalitet ikke vil medføre væsentlige landskabelige forringelser eller gener for omgivelserne. Fødevarerstyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af fødevarerstyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede bedrift.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Sprøjtemidler og kemikalier

Al jorden er bortforpagtet til Bjørnkær Agro, der forestår alt markarbejde. På ejendommen forefindes ikke sprøjtemidler eller kemikalier til brug i marken. Øvrige kemikalier opbevares på fast bund uden mulighed for afløb.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt.
- Beholdernes bund og vægge er tætte.
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør.
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning.
- 3 af 4 gyllebeholdere er overdækket med fast overdækning.
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Malkekøerne er opstaldet i løsdriftsstald med sengebåse og fast gulv og skraber. Gødningen fra malkekøerne håndteres næsten udelukkende som gylle. Gødning fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Kvierne (6-25 mdr.) er opstaldet i sengebåse med fast gulv med skraber og småkalve, tyrekalve og køer i kælvningsafdelingen opstaldes på dybstrøelse.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 11.706 m³ gylle samt 1.690 m³ afløb fra ensilagepladser og vaskevand, svarende til en opsamlet mængde på 13.396 m³. Restvand udspinkles.

Ansøger ønsker at der laves en jordvold over mod skellet ved Viborgvej 316 mellem de to gyllebeholdere og ejendommen Viborgvej 316. Ved den nye gyllebeholder bliver der en "vinkel" for yderligere at skjule tanken.

I nedenstående Skema 8 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 8. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1980	2010	275	275
Gyllebeholder II	1994	2015	1.550	1.550
Gyllebeholder III	2006	2015	4.000	4.000
Gyllebeholder IV (ny)	projekteret		0	4.580
Samlet opbevaringskapacitet:			5.825	10.405

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 9,3 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Naturligt flydelag

Den mindste gyllebeholder drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

Fast overdækning af gyllebeholder

Der bliver i forbindelse med udvidelsen etableret fast overdækning på den projekterede gyllebeholder. 2 af de eksisterende gyllebeholdere er allerede overdækket. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der frigives svovlbrinte fra gyllen. Svovlbrinte sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe beholderens beslag. For at undgå, at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side, kan der monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig korrosionssikring, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres indvendigt skørt.

Herudover stilles der vilkår om, at teltåbningen kun må stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn. Såfremt teltoverdækningen står åben længere noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.

- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.
- At gyllebeholdere er etableret med fast overdækning

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT. Gyllebeholderen fra 1980 er ikke overdækket og det vurderes ikke at være Proportionalt at overdække den, i forhold til den reducerede ammoniakemission, der kan opnås.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På dette husdyrbrug er der tale om opbevaring af dybstrøelse svarende til ca. 468 m³, hvoraf 90 m³ kan opbevares på møddingspladsen.

Ved udmugning i foråret udbringes dybstrøelsen direkte fra stald til mark, hvor den spredes og nedpløjes. Ved udmugning på øvrige tidspunkter bliver gødningen lagt på møddingspladsen.

Foderrester m.v.

Gødning og foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke. Dette skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.741 kg N/år, hvilket er en meremission på 608 kg N/år i forhold til nudrift og en meremission på 827 kg N/år i forhold til 1/1 2007-niveau.

Skema 9. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission ved udvidelse i 2016	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007
	SKEMA ID 97903	SKEMA ID 98206
Emission fra stalde omfattet af kravet om 30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	744 kg N / år	922 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1.350 kg N / år	1.172 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	190 kg N / år	190 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	421 kg N / år	421 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	34 kg N / år	34 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 30 % reduktion	2.741 kg N / år	2.741 kg N / år
Meremission	608 kg N / år	827kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	1.913 kg N / år	

Tallene i Skema 9 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Jf. de indsendte beregninger i skema 97903 og 98206 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitat-område nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindsteafstanden hertil er ca. 2,5 kilometer i nordlig retning, og habitatområdet rummer adskillige kvælstoffølsomme naturtyper – blandt andet større områder med naturtypen 6230, surt overdrev, hvis tålegrænse formodentlig er overskredet i en del tilfælde.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men med den pågældende afstand og en samlet emission på 2.742 kg N/år vil reglerne for kategori 1 natur være overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommen på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Nordøst for ejendommen i en afstand af ca. 1,15 kilometer fra bygningerne er registreret et ca. 5,6 ha stort overdrevarsareal, som dermed er det nærmest liggende naturområde, der er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Området består af ældre kalkgrave, som dog for det meste er overdækket af sand. Ved en botanisk registrering i 2014 blev fundet en række almindelige overdrevarsarter

samt enkelte kalkarter som vild hør og hjertegræs. Overdrevet har en forholdsvis høj målsætning (B) i kommunens naturplan.

Tålegrænsen vurderes til 10-20 kg N/ha/år for den sandede dels vedkommende, og med en baggrundsbelastning på 16 kg N/ha/år kan den være overskredet.

Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,2 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen eller kun en meget begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Der er ikke registreret naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 inden for en afstand af 1 km fra ejendommen.

Ca. 900 meter syd for ejendommen ligger den store og potentielt ammoniakfølsomme Sevel Plantage.

Beregninger i det nærmest liggende punkt viser her en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Inden for ca. 200 meter fra ejendommen er registreret yderligere tre mindre områder med potentielt ammoniakfølsom skov. Ingen af disse ses dog på historiske kort fra sidst i 1800 tallet, og kommunen vurderer ikke at der kan være tale om kategori 3 natur her.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 10 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 10. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	377 meter (ny model)	241 meter (ny model)	377 meter (FMK)	241 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	249 meter (ny model)	170 meter (ny model)	249 meter (ny model)	769 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	100 meter (FMK)	81 meter (FMK)	100 meter (FMK)	272 meter (FMK)	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Samlet vurdering for lugt

Haderup er den nærmeste by, og den ligger over 3 km fra anlægget. Herrup, der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger over ca. 650 m fra anlægget, mens Viborgvej 315, der er den nærmeste nabo uden landbrugspligt, ligger over 400 meter fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. det stillede vilkår kræve udført lugtmålinger, og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Markarbejdet foretages af Bjørnkær Agro. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget, da Bjørnkær Agro indgår i produktionsmæssig sammenhæng med Viborgvej 312 og leverer foder.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser inden for normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme uden for normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlige vej, jvf. bilag 8. Udbringning af husdyrgødning til arealerne øst for Haderup, vil ske uden om Haderup.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 11. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Type	Antal transporter		Hyppighed	% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse		
Lastbiltransporter				
Indkøbte foderstoffer*	20	27	2 gange pr. måned	35
Sækkevarer/løsvarer*	10	10	1 gang pr. måned	0
Døde dyr*	25	30	2-3 gange pr. måned	20
Diesel*	6	6		0
Mælk*	183	183	Hver anden dag	0
Slagtekøer*	25	25	2 gange pr. måned	0
Kalve*	25	25	2 gange pr. måned	0
Traktortransporter				
Husdyrgødning*	350	450		29
Kvier ud/ind	12	0	1 gang pr. måned	-100
Foder til kvier	182	0	Dagligt	-100
Ensilering	300	350		17
Andet				
Dyrlæge*	50	50	Ugentligt	0
Antal transporter i alt	1.188	1.156		-2,7 %

*på offentlig vej.

Vurdering af transporter

Foder- og gødningstransporter falder en anelse. Det skyldes primært, at antallet af dyre – og fodertransporter falder når kvierne flyttes hjem på hovedejendommen

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i DE er på cirka 56 %. Dele af udvidelsen tilskrives øget mælkeydelse hos køerne. Antallet af transporter falder efter udvidelsen, da kvierne flyttes og der ved nedsætter behovet for foder og dyretransporter.

Holstebro Kommune vurderer, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 24 og 25, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende.

Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår inden for normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støjklender på husdyrbruget består primært af transport, indblæsning af foder og ventilation. Transport og indblæsning af foder sker periodisk og primært i dagtimerne.

Nærmeste nabo er beliggende i en afstand af 230 meter fra ejendommen. Der er en anden nabo inden for en afstand af 300 meter fra staldene. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at støj fra ejendommens aktiviteter efter udvidelsen ikke vurderes at være til væsentlig gene for nabo og omkringliggende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjregninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sam-

menholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder inden for normal arbejdstid og ved de stillede vilkår.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger ud over det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der er nødvendig belysning på og i husdyrbruget anlæg.

Der er dæmpet natbelysning i begge stalde. Ansøger oplyser, at eksisterende stald (B1) ligger langt væk fra naboer og større vej, og ansøger vurderer, på denne baggrund, at der ikke vil være gener for naboer og trafikken. Desuden bemærker ansøger, at stalden har været der i flere år og der skal ikke bygges til som følge af udvidelsen.

Sensorstyret udebelysning kan medvirke til at reducere energiforbruget på husdyrbruget, og der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med energigengangen skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyring af udebelysningen.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Restvand og spildevand

Restvand fra husdyrbruget håndteres som angivet i Skema 12:

Skema 12. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til faskiner langs bygning 1 og bag bygning 5.
Restvand fra ensilage/vaskeplads	Ledes til samletank og videre til udsprinkling
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Restvand fra vaske af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Overfladevand i øvrigt

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og i mindre omfang til dræn. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der er stillet vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Skadedyr

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester mv.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes levedmuligheder på ejendommen begrænses. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer forbygges ved hjælp af Neporex og evt. bekæmpelse med fluegift.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og – uheld osv.

Overpumpning af gylle

Overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt de største gyllebeholdere eller pumpeledning hertil springer læk eller en pumpe starter utilsigtet, vil gyllen løbe ned i en lavning i umiddelbar nærhed af denne gyllebeholder. Mens ved uheld på/ved de to mindre gyllebeholdere, vil gylle løbe mod nord, hvor der er en mindre lavning. Det nærmeste vandløb, Bjørnekær Bæk ligger ca. 2,3 km øst for den nærmeste gyllebeholder, mens afstanden til den nærmeste sø nord-vest for ejendommen, er ca. 1,1 km.

Holstebro Kommune vurderer, at sandsynligheden for forurening fra udslip af gylle fra Viborgvej 312 til de nærliggende søer/vandløb er usandsynlig, pga. af afstanden.

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip og brand.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget,
- at alle, der arbejder på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes,
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget,
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Dæmpet nat belysning i begge stalde. ▪ Varmegenindvinding fra mælketank til opvarmning af stuehus ▪ Pladekøler, som nedsætter kølingens driftstid og hvor kølevandet genbruges til drikkevand til køerne. ▪ Frekvensstyret vakuumpumpe giver en reduktion af energiforbruget. ▪ Naturlig ventilation
Vand	▪ Malkestalden rengøres med højtryksrensere i stedet for en alm. vandslange, hvilket gør, at der bruges mindre vand. ▪ Pladekøler, kølevand genbruges til drikkevand til køerne, hvorved der spares vand.
Management	▪ Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres. ▪ Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. ▪ Landmanden lever op til Arlagårdens regler. Bedriftens medarbejdere uddannes løbende på kurser og gennem efteruddannelse.
Ammoniak	▪ Der etableres skraberanlæg på faste gulve i ungdyrstalden ▪ Der etableres fast overdækning på den nye gyllebeholder

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, jf. Skema 13:

Skema 13. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
EL forbrug [kWh]	240.000	270.000	+ 30.000
Vand [m ³] drikkevand	11.500	10.000	- 1.500
Vand [m ³] vaskevand	1.500	1.650	+ 150
Olie [liter]	18.000	18.000	0

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra energiguident er energiforbruget pr. årsko 680 kWh. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 300 årskøer. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 204.000 kWh. Hertil kommer drift af markvanding etc., som er anslået til ca. 10.000 kWh/år. Et anslået forbrug på 270.000 kWh vurderes derfor umiddelbart at være overestimeret.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser stilles der vilkår om, at hele husdyrbruget seneste 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse, skal være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til standighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Miljøpåvirkning af husdyrbruget

Grundvand

Husdyrbruget ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indsatsområde mht. nitrat, indvindingsopland til almene vandværker og hygiejnezone for vandværksboringer.

Ejendommen får vand fra Herrup Vandværk, og der er ikke registreret eksisterende boringer i nærheden af bygningerne.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er risiko for forurening af drikkevand til almene vandforsyninger, stilles der ikke yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå og Karup Å, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

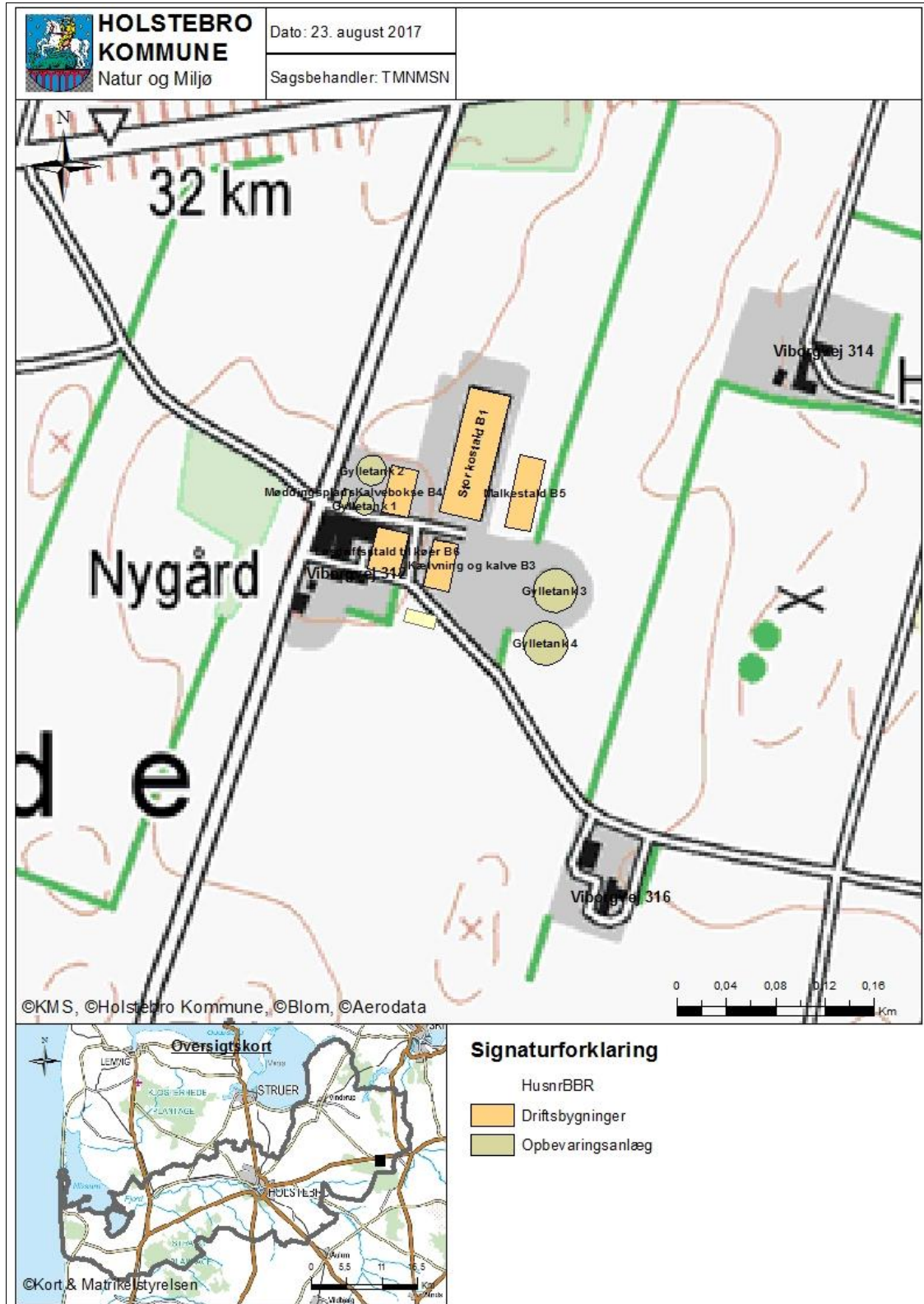
Husdyrbrugets forenelighed med naturområders sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

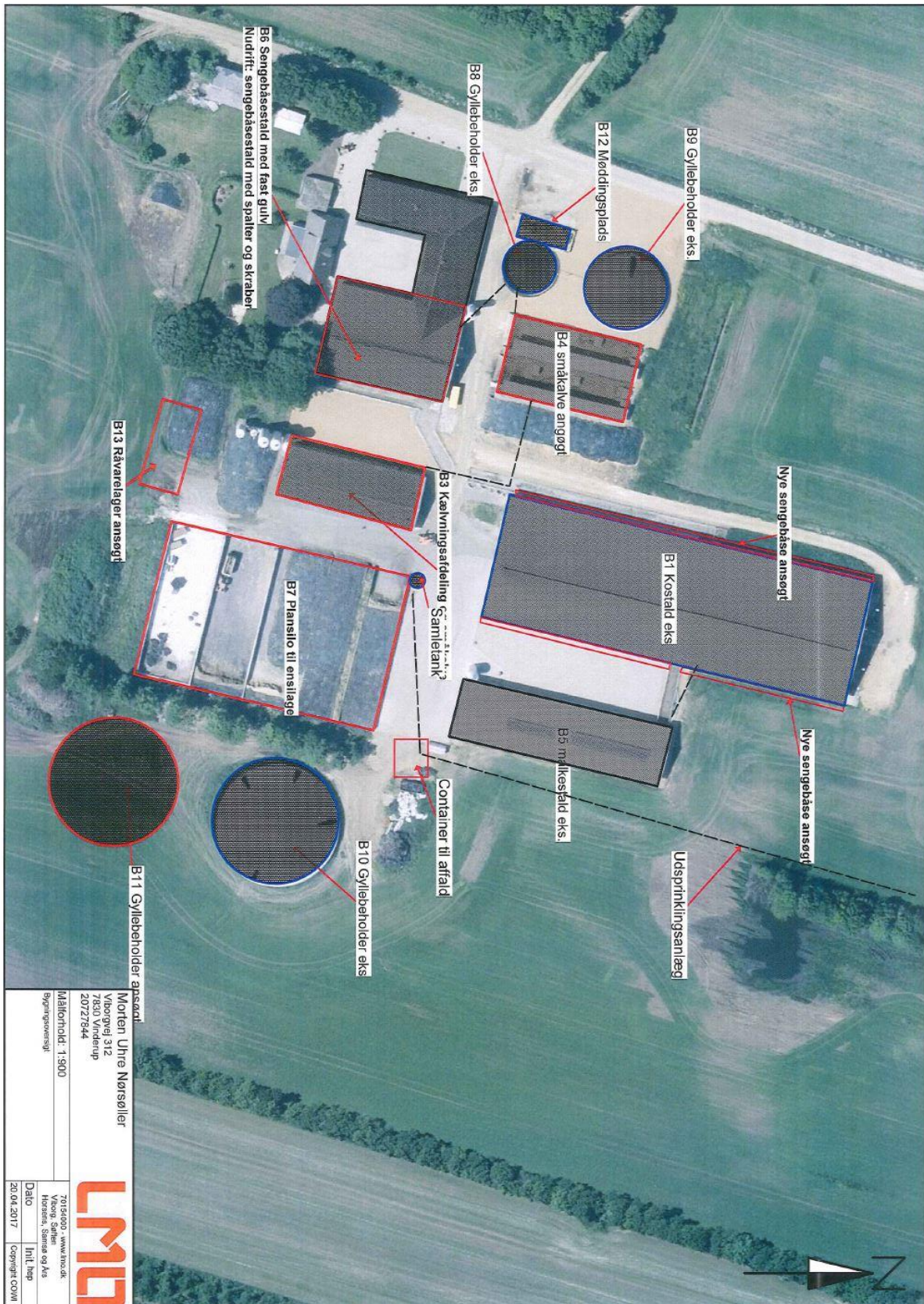
Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

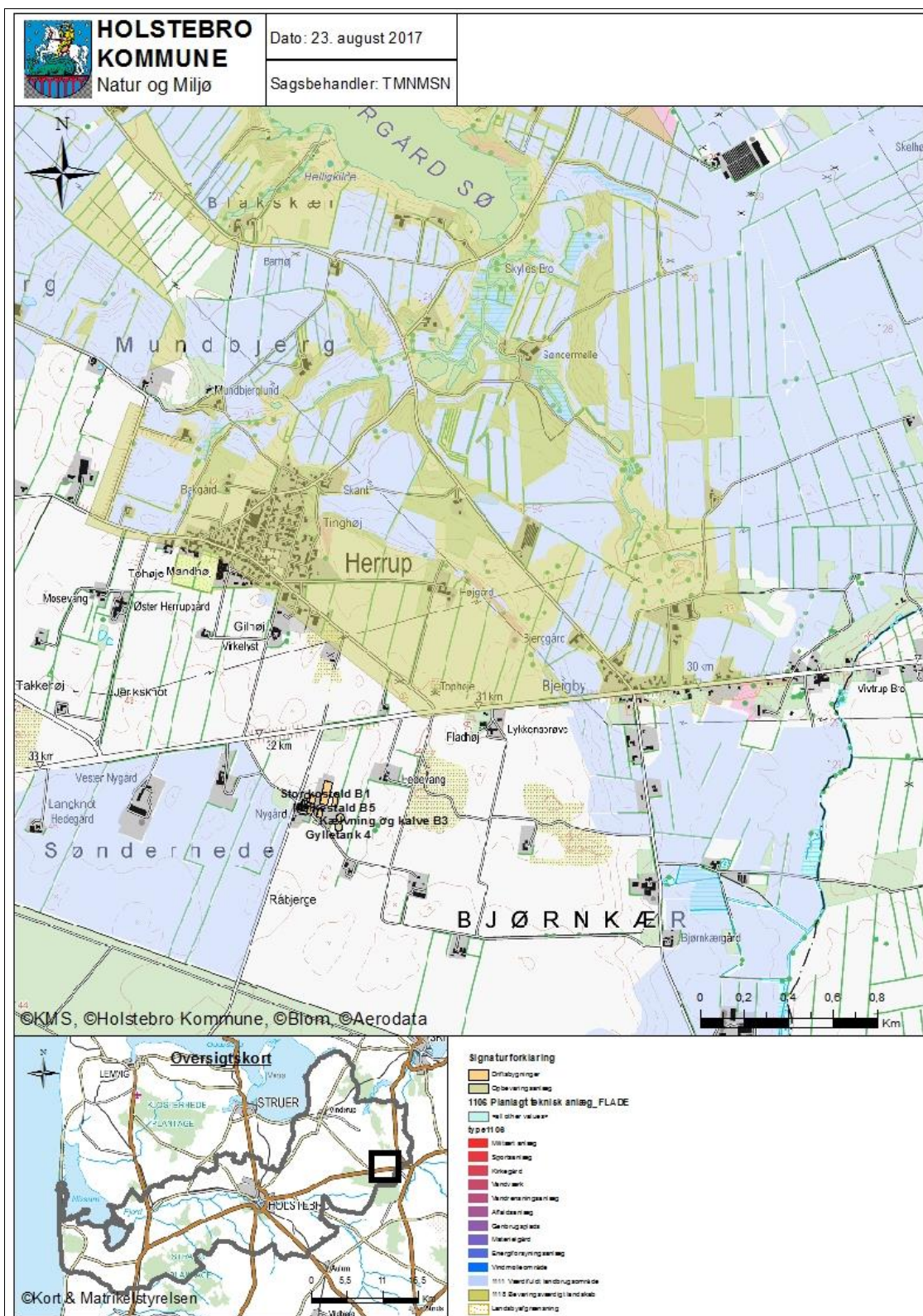

Bilag 2 – Situationsplan og indretning

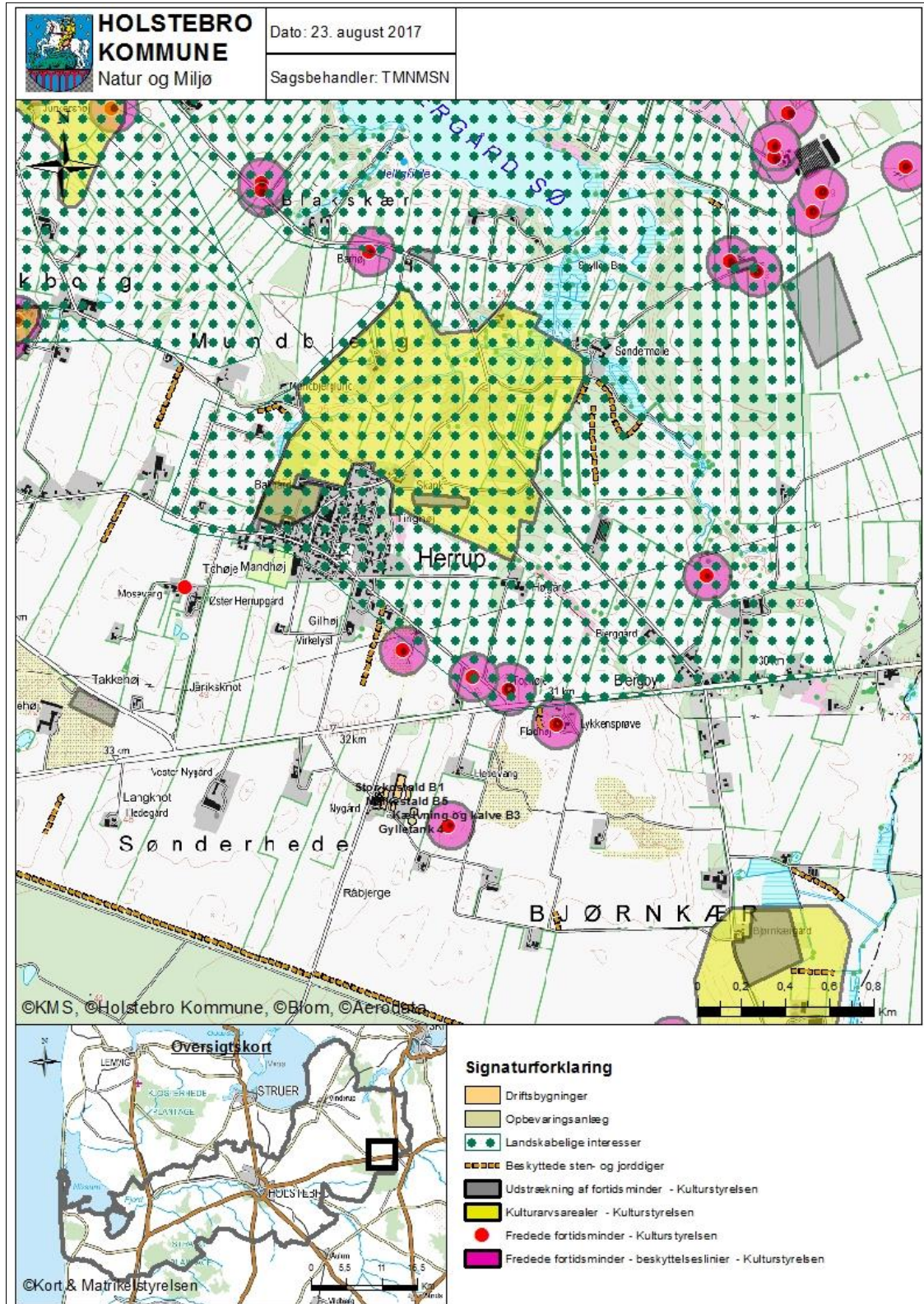

Bilag 3 – Omkringboende og planmæssige forhold

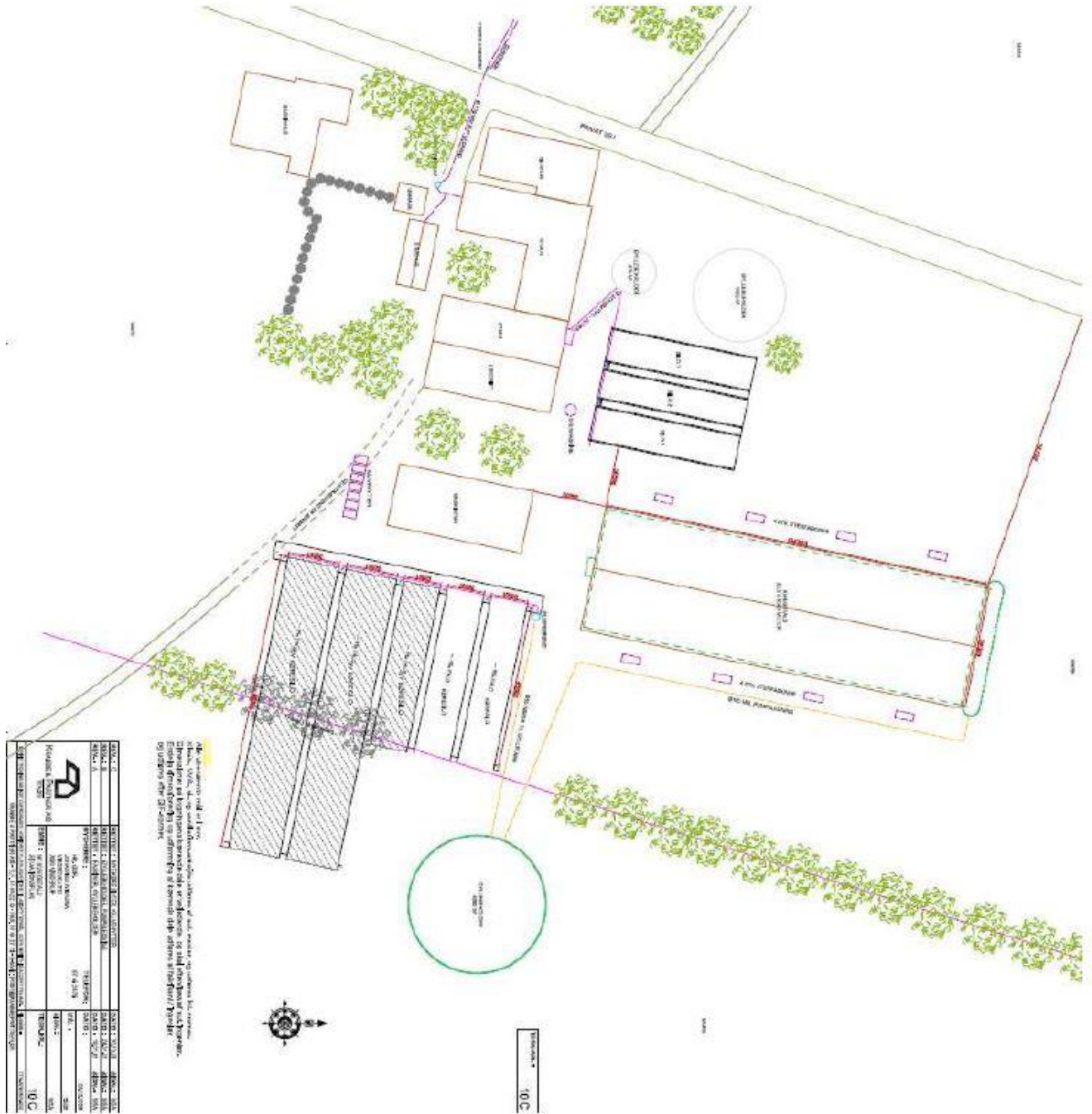

Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

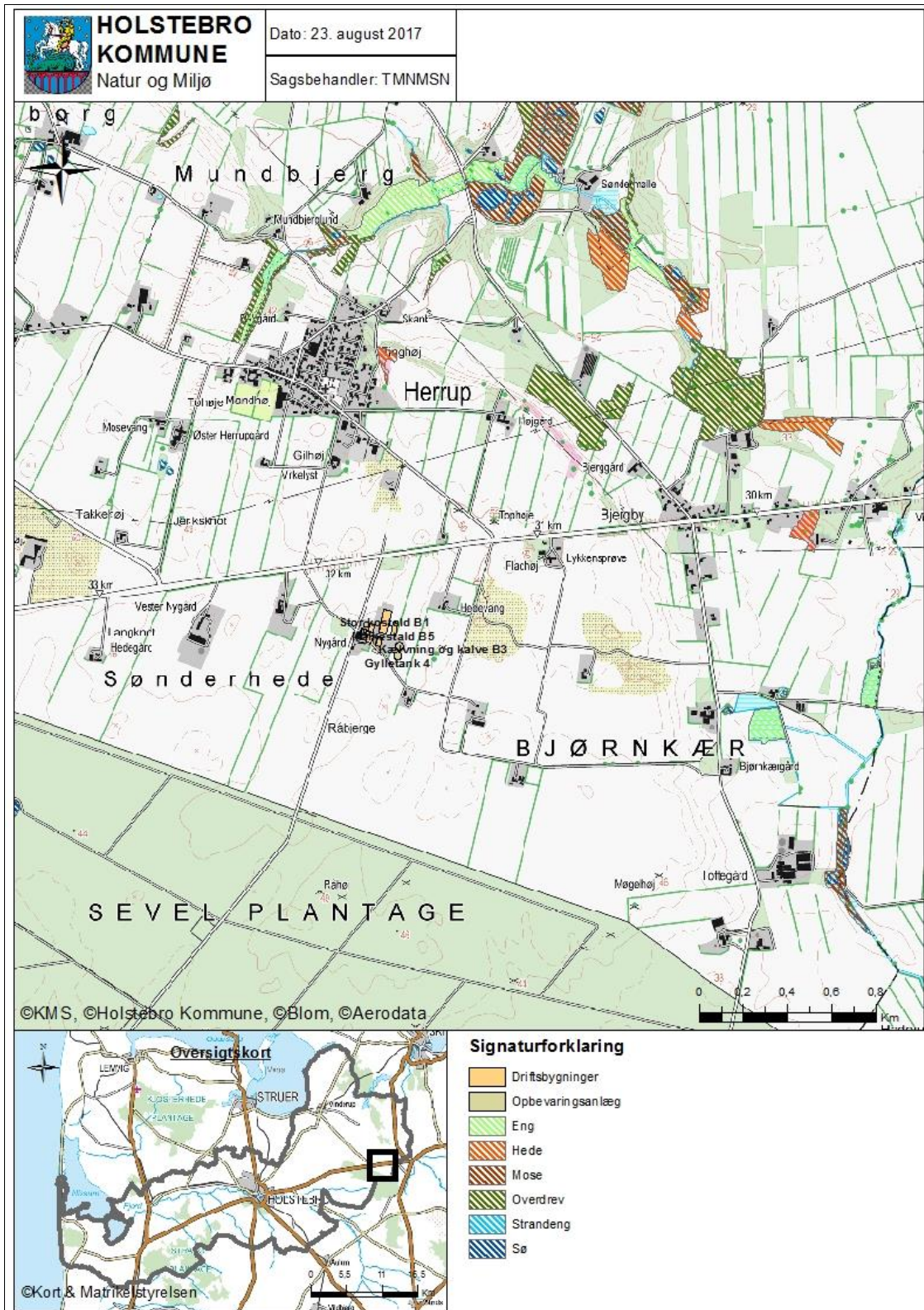

Bilag 5 – Husdyrbrugets afløbsforhold

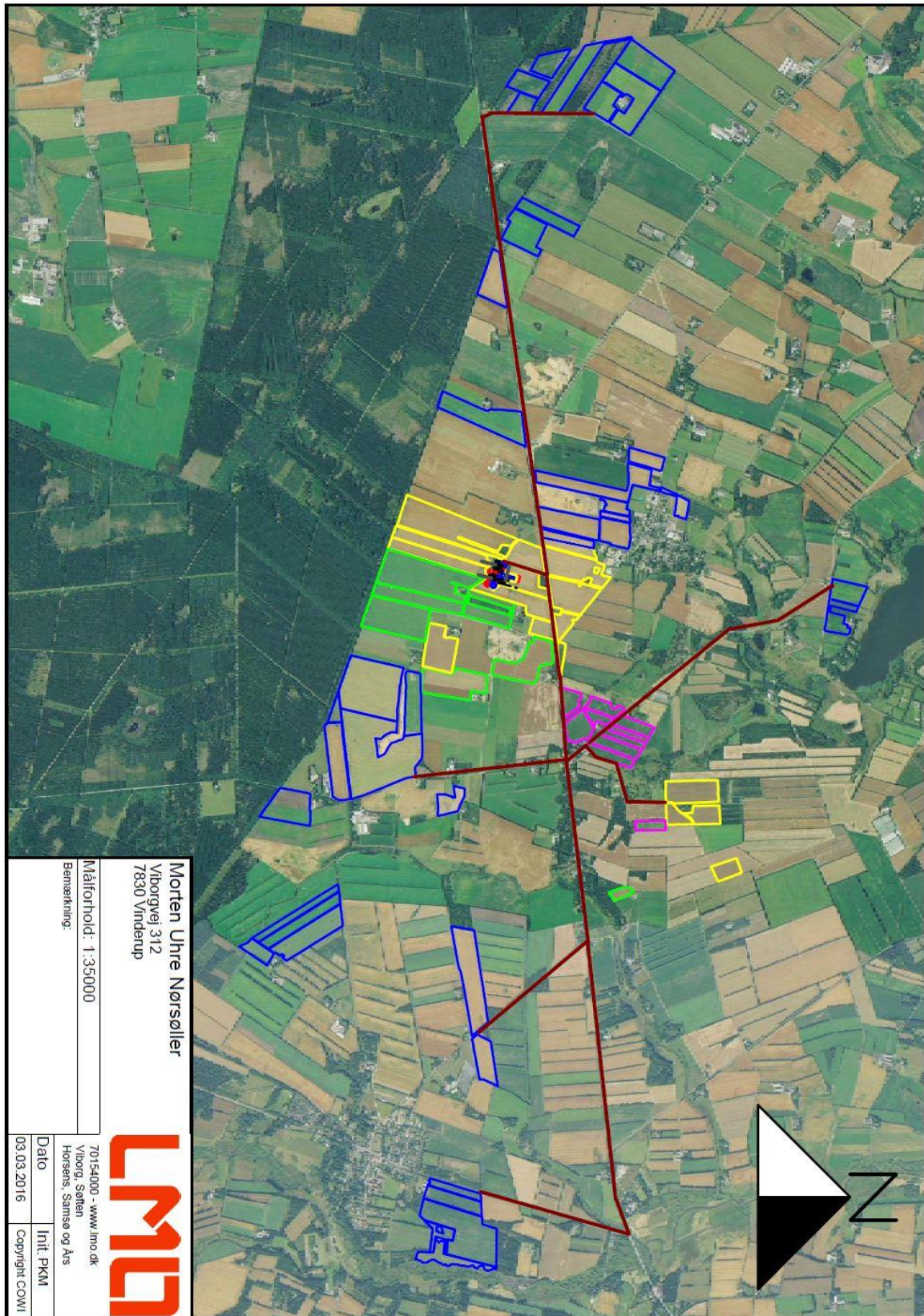
Bilag 6 – Naturområder omkring anlæg

Bilag 7 – Gylletransportruter

Bilag 8 – Driftsjournal - del 1 / 3

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Bilag 9 – Driftsjournal - del 2 / 3

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							
Gyllebeholder nr. 4							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					
Gyllebeholder nr. 4					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

Bilag 10 – Driftsjournal - del 3 / 3

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				